

Informe trimestral de conjuntura catalana

Abril 2019

Editorial

Els indicadors d'activitat mundial suggereixen que la desacceleració segueix avançant suaument en els primers compassos de 2019. A falta de dades d'evolució del PIB durant el primer trimestre, l'índex de sentiment empresarial (PMI) permet avançar quin està sent el comportament de l'economia els primers mesos de l'any. L'indicador apunta que en el primer trimestre la indústria europea ha entrat en zona de descens, mentre que els serveis a la zona euro han repuntat al març. En global, els indicadors suggereixen que la zona de l'euro ha avançat a un ritme més moderat en el primer trimestre, un diagnòstic compartit pel conjunt de països avançats, entre ells els Estats Units. Per al conjunt de l'economia mundial es preveu un creixement significatiu i en línia amb la mitjana històrica (entorn al 3,3% el 2019, segons l'FMI), però que marca un canvi de tendència ja que deixa enrere la fase més alcista del cicle.

Tant a Espanya com a Catalunya, el 2018 ha tancat amb un creixement del PIB robust del 2,6%, gairebé un punt més que el creixement registrat per la zona euro (1,8%). Les economies espanyola i catalana no han estat immune a la desacceleració de l'economia mundial que s'ha produït en la segona meitat de l'any, ja que les exportacions i la indústria han patit una sobtada frenada, però el dinamisme de la demanda interna l'ha compensat i això explica que no s'hagi produït

una desacceleració tant marcada com a la zona euro.

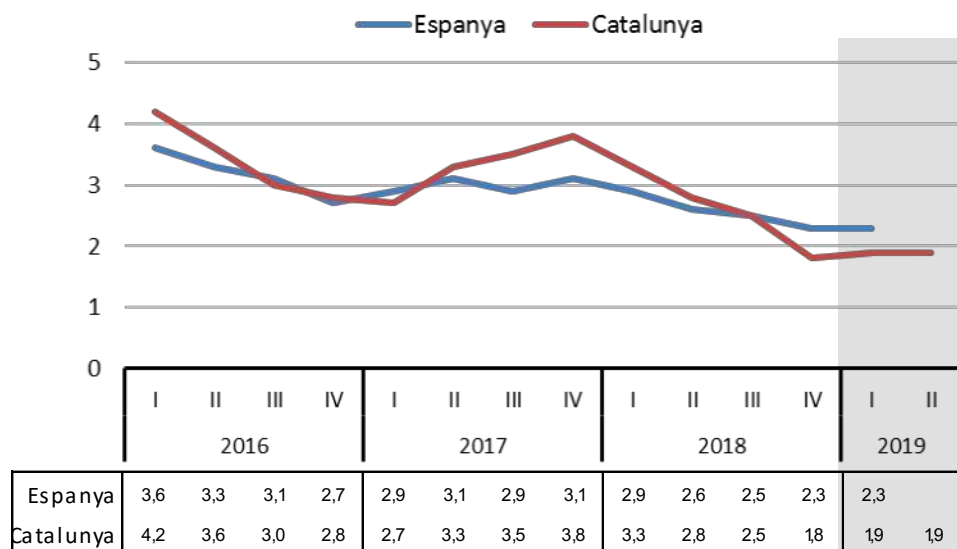
En els primers mesos de 2019, l'evolució econòmica ha continuat sent molt similar a l'observada en els darrers mesos de 2018. El consum privat ha continuat mostrant una notable fortalesa, gràcies a l'augment de les rendes com a conseqüència tant del bon ritme de creació d'ocupació com de l'augment salarial (2,25% en el cas dels treballadors públics i de fins al 3% en els convenis del sector privat) i de les pensions públiques. També l'ha afavorit una inflació molt continguda i la baixa taxa d'estalvi. Per contra, la inversió comença a donar senyals de debilitament, especialment en el sector industrial, mentre que a la construcció segueix força dinàmica. Els serveis mantenen la fortalesa i, de moment, permeten compensar la caiguda del sector manufacturer.

L'escenari que preveiem és que l'actual fase expansiva continuarà el 2019 i 2020, però el creixement del PIB a Catalunya convergirà amb el d'Espanya i tots dos s'aniran moderant fins a taxes properes al 2%, que estarien més en línia amb el creixement potencial. Aquest escenari, però, no contempla la possibilitat d'una sortida del Regne Unit de la UE sense acord, una nova escalada de tensions comercials entre els EUA i la Xina o una desacceleració brusca de l'economia xinesa.

*Perspectives
europees a la
baixa,
especialment a
la indústria*

*L'economia
catalana
aguanta pel
dinamisme del
consum privat*

Gràfic 1. Evolució del PIB (corregit d'estacionalitat) (Taxas de var. interanual, en %)

Fonts: Espanya: INE (fins 4T18) i estimació del Banc d'Espanya (1T19).
Catalunya: Idescat (fins 4T18) i elaboració pròpia (1T19 i 2T19).

Síntesi de la conjuntura catalana: es confirma la desacceleració de l'economia

A l'anterior informe de conjuntura, presentat a principis de febrer, ja s'anticipava per al 2019 una reducció en el ritme de creixement de l'economia catalana. Des d'aleshores, les noves dades aparegudes han anat confirmant aquesta percepció, si bé cal fer algunes matisacions.

Durant el 2018 l'economia catalana va patir un procés clar de desacceleració, ja que es va passar d'un ritme de creixement interanual del PIB del 3,3% el primer trimestre de l'any, fins a l'1,8% el quart trimestre de 2018. Aquesta és la desacceleració més important dels darrers anys, ja que des de mitjans del 2014 que no s'observaven taxes interanuals per sota del 2%. Ara bé, això no vol dir necessàriament que aquesta tendència a la baixa hagi de continuar. De fet, en aquest informe es mostrarà que les darreres dades disponibles apunten a que durant el 2019 i el 2020 es produirà una certa estabilització cap a taxes de creixement properes al 2% anual.

Segons estimacions pròpies de la Cambra de Comerç i del Laboratori AQR-Lab de la Universitat de Barcelona, tant el primer com el segon trimestre de 2019 el PIB de

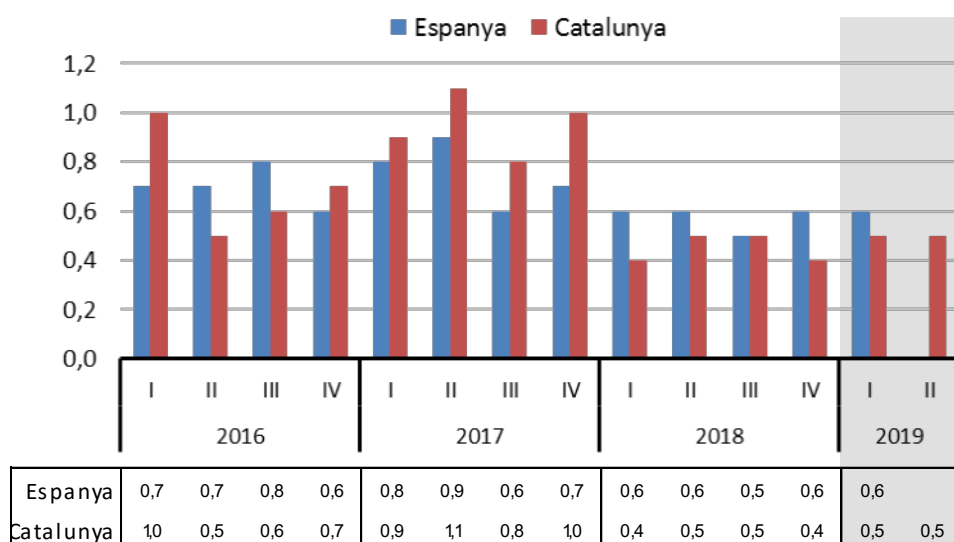
l'economia catalana ha augmentat un 0,5% intertrimestral. D'acord amb aquestes estimacions, el creixement interanual del PIB els dos primers trimestres de 2019 seria de l'1,9%. És a dir, taxes sensiblement inferiors a les de fa un any. Però també es pot observar en el gràfic adjunt una tendència cap a l'estabilització en les taxes de creixement. La desacceleració en el ritme de creixement ve motivada, d'una banda, per la feblesa del sector exterior que tindrà una aportació al PIB negativa com ja va tenir en el darrer trimestre de 2018, i per l'alentiment de tots els components de la demanda interna, sent especialment rellevant el de la formació bruta de capital (inversió).

L'evolució global de l'economia catalana és molt semblant a la que presenta el conjunt de l'economia espanyola. Tanmateix, durant el 2017 i bona part de 2018 l'economia catalana creixia a taxes lleugerament superiors a les de l'economia espanyola, però a partir del quart trimestre de 2018 el diferencial s'ha invertit pel major pes de la indústria i les exportacions en l'economia catalana. Aquesta tendència es preveu que es mantingui així durant el 2019.

Previsió d'estabilització del creixement al voltant del 2% anual

El primer trimestre el PIB hauria crescut un 1,9% interanual

Gràfic 2. Evolució del PIB (corregit d'estacionalitat) (Taxes de var. intertrimestral, en %)

Fonts: Espanya: INE (fins 4T18) i estimació del Banc d'Espanya (1T19).
Catalunya: Idescat (fins 4T18) i elaboració pròpia (1T19 i 2T19).

Previsions per a l'any 2019: previsió de creixement lleugerament per sobre del 2%

En el moment de tancar aquest informe, a principis del mes d'abril, les darreres dades publicades permeten avançar que el creixement de 2019 serà clarament inferior al de 2018. Dit d'una altra manera, no hi ha elements que facin pensar en una hipotètica reactivació. Però tampoc hi ha elements que facin pensar en una propera recessió, almenys a curt termini.

D'acord amb les estimacions de la Cambra i AQR-Lab de la UB, el creixement del PIB a Catalunya serà del 2,1% el 2019, cinc dècimes inferior al creixement de 2018 (2,6%).

Tot i aquesta reducció respecte al creixement de l'any anterior, es pot considerar que encara és un ritme de creixement destacable comparat amb la previsió de la Comissió Europea per al conjunt de països de la zona euro (que se situa en l'1,3%) i una dècima per sota de la previsió de creixement del conjunt de l'economia espanyola (2,2%, segons les previsions oficials del Govern de l'Estat).

La totalitat dels components de la demanda interna registraran aquest any un creixement inferior al del 2018, si bé encara amb taxes clarament positives. Es preveu que el consum privat (1,7%) continuï fent de motor de la demanda interna i del conjunt de l'economia catalana, conjuntament amb la inversió (3,8%).

En canvi, es preveu que el consum públic moderi el seu ritme de creixement fins a l'1,6% l'any 2019.

Pel que fa al sector exterior, la previsió de cara a l'any 2019 és que continuarà amb una aportació negativa al creixement, tot i que de magnitud inferior a la de l'any anterior, atès que es preveu que les exportacions de béns i serveis millorin lleugerament el seu creixement al llarg de l'any en comparació amb el 2018 (2,7% enfront del 2%).

En canvi, les importacions podrien moderar el seu ritme de creixement fins al 3,0%, una evolució molt relacionada amb la pròpia del consum i la inversió.

Desacceleració de la demanda interna el 2019

Es preveu una aportació negativa al creixement del sector exterior

PREVISIONS PER A LES PRINCIPALS MACROMAGNITUDS DE L'ECONOMIA CATALANA

	2018	2019	2020
Producte Interior Brut	2,6%	2,1%	2,0%
Consum Privat	2,0%	1,7%	1,6%
Consum Públic	1,9%	1,6%	1,3%
Formació Bruta de Capital	4,6%	3,8%	3,5%
Exportacions	2,0%	2,7%	2,8%
Importacions	3,6%	3,0%	3,0%
VAB agricultura	-0,4%	0,2%	1,0%
VAB indústria	1,1%	0,7%	0,9%
VAB construcció	4,7%	3,8%	3,5%
VAB serveis	2,9%	2,3%	2,2%
Índex Preus Consum (base 2011)	1,8%	1,5%	1,5%
Ocupats	2,8%	2,3%	2,1%

Font: Idescat (2018) i elaboració pròpia (2019 i 2020). P: previsions de AQR-LAB i Cambrabcn.

Unitats: Taxes variació interanual (%)

Data d'actualització: 9/4/2019

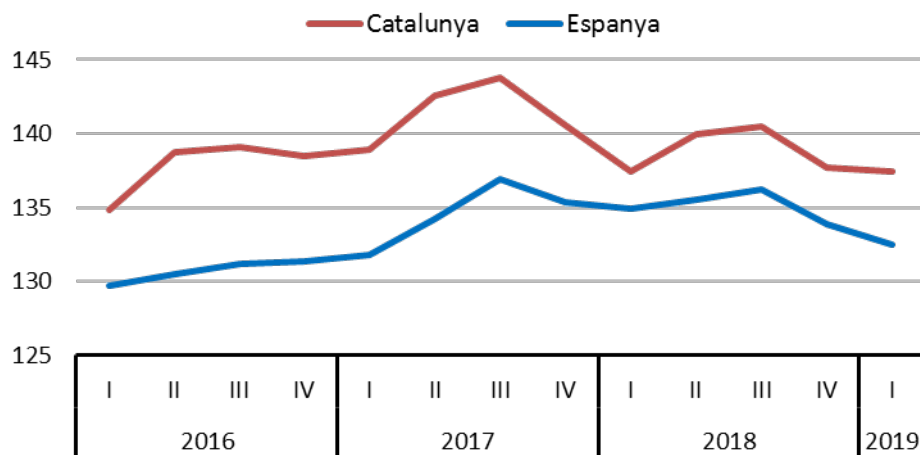
Pel costat de l'oferta preveiem que sigui la construcció el sector més dinàmic (3,8%), seguit dels serveis (2,3%). En canvi, el sector industrial ha patit una forta frenada els darrers mesos de 2018 i s'espera que continuï molt dèbil durant el 2019, amb una taxa de creixement prevista inferior a l'1%. Els serveis continuaran sent el sector amb una aportació al creixement més positiva donat el seu pes en el conjunt de l'economia. Aquestes previsions de creixement sectorial estan en línia amb les que s'han anat publicant durant els darrers mesos sobre l'economia espanyola.

Pel que fa als preus, es preveu que continuï la moderació de la taxa d'inflació fins a una mitjana anual de l'1,5%, encara lluny de l'objectiu del Banc Central Europeu (2%). Finalment, es preveu una clara reducció del ritme de creació d'ocupació, fins al 2,3% com a conseqüència de l'alentiment del creixement del PIB. De tota manera, el creixement previst fa palès una capacitat de creació de llocs de treball sensiblement superior a Catalunya que al conjunt de l'economia espanyola, on la previsió de creixement de l'ocupació és de l'1,9% per al 2019.

El sector industrial és el que creixerà menys el 2019, per sota de l'1%

L'economia catalana manté una major capacitat de creació d'ocupació que l'espanyola

Gràfic 3. Índex de confiança empresarial harmonitzat (Índex, base IT.2013=100)

Font: INE (ESP) i Idescat (CAT)

Índex de confiança empresarial: empitjora només al sector industrial

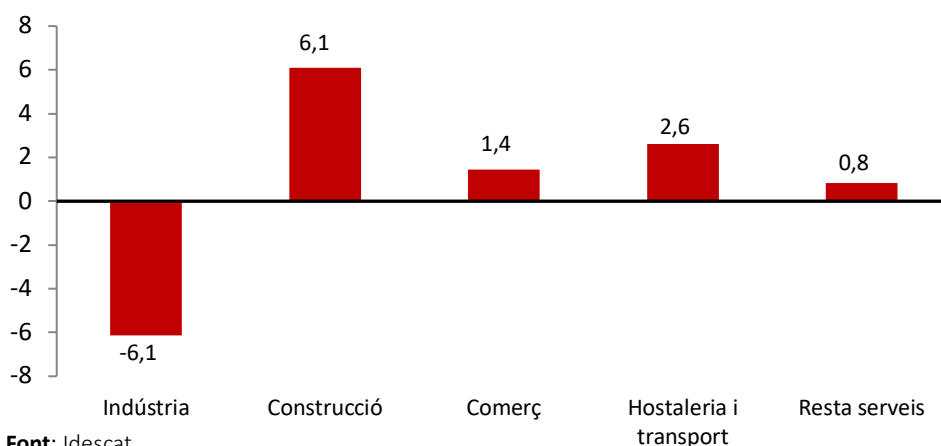
D'acord amb les darreres dades publicades al gener de 2019, l'Índex de confiança empresarial harmonitzat (ICEH) de Catalunya va disminuir 0,2 punts el primer trimestre de 2019 respecte al quart trimestre de 2018. En termes interanuals, la dada del primer trimestre coincideix exactament amb la dada de fa un any.

Aquesta certa estabilitat contrasta amb les dades referides al conjunt d'Espanya. En aquest segon cas, la dada del primer trimestre del 2019 és 1 punt inferior a la del quart trimestre del 2018, i inferior en 1,8 punts a la d'un any anterior.

Per sectors d'activitat, s'observa una diferència molt clara entre els resultats del sector industrial i els de la resta de sectors. Mentre que a la indústria l'Índex de confiança empresarial harmonitzat és clarament inferior al valor observat un any abans (-6,1 punts), a la resta de sectors l'evolució és a l'alça. Destaca la construcció amb un increment de 6,1 punts, seguit de l'hostaleria i transport (+2,6), precisament el sector que havia patit un descens de la confiança els darrers trimestres.

La indústria és l'únic sector on la confiança empresarial retrocedeix el primer trimestre

Gràfic 4. ICEH per sectors a Catalunya. I trimestre del 2019 (Taxa variació interanual, %)

Font: Idescat

Gràfic 5. Índex de comerç al detall

(Base 2010 =100 a preus constants, Taxa de variació interanual, mitjana mòbil 12 mesos, en %)

Font: Idescat i INE

Consum: desacceleració del consum de les llars el 2019

Després d'un 2018 en què la demanda interna havia fet de motor del creixement de l'economia catalana, els indicadors referits als darrers mesos de l'any i començaments de 2019 mostren senyals clars d'afebliment.

Amb la informació disponible es pot constatar que la desacceleració produïda pel consum privat al llarg de 2018 ha estat més intensa del que s'havia previst en informes anteriors. Segons l'Idescat, la taxa d'increment interanual del consum de les llars va passar del 3,1% el primer trimestre de 2018 fins a l'1,5% el quart trimestre. Les dades dels indicadors sectorials referits als primers mesos de 2019 confirmen aquesta pèrdua de dinamisme en el consum.

D'una banda, es constata la caiguda de la matriculació de turismes per sisè mes

consecutiu. Però cal tenir present que aquest indicador està molt afectat per la incertesa que s'ha generat al sector arrel del canvi de normativa mediambiental, i a això cal sumar les noves pautes de consum de la població jove que és més partidària de compartir que de comprar.

En canvi, l'Índex de comerç al detall no mostra aquest desacceleració tan pronunciada atès que les taxes de variació interanuals al gener i febrer de 2019 (0,5% i l'1,5%, a preus constants) són superiors a la registrada el 2018 (0,3%).

En qualsevol cas, i d'acord amb estimacions pròpies de la Cambra de Comerç i d'AQR-Lab (UB), la previsió de cara al 2019 és d'un creixement del consum privat de l'1,7%, tres dècimes inferior al de 2018.

La matriculació de turismes ha caigut amb força els darrers sis mesos

Es manté un creixement feble de les vendes al comerç minorista

Taula 1. Evolució dels indicadors. Consum

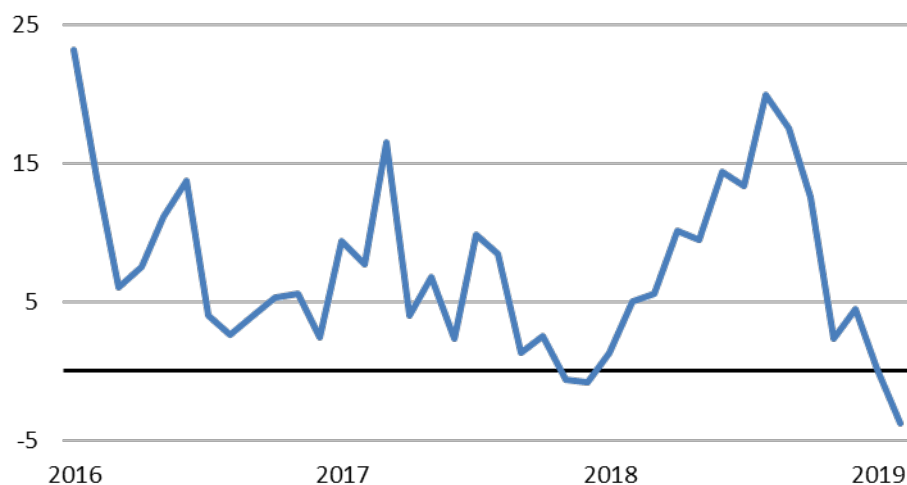
	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Matriculació de turismes (nombre)	16.634	febr. 19	2,2%	-5,3%	-7,6%
Índex de vendes grans superfícies, preus constants (Base 2010=	77,5	febr. 19	-27,7%	-0,5%	0,1%
Índex comerç al detall, preus constants (Base 2010=100)	88,0	febr. 19	-14,1%	1,5%	1,0%
Importacions de béns de consum (milions d'euros)	2.695,1	gen. 19	8,1%	10,7%	10,7%

Font: Idescat i INE

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Gràfic 6. Matriculació de vehicles industrials

(Taxa de variació interanual, mitjana mòbil 3 mesos, en %)

Font: Idescat

Inversió: lleugera desacceleració de la inversió

En el cas de la formació bruta de capital, durant l'any 2018 ja s'havia anticipat que es produiria una moderació en el ritme de creixement, i les darreres dades publicades per l'Idescat així ho confirmen. Després d'un 2017 amb un creixement força important del 5,6%, s'estima que la taxa de creixement el 2018 ha estat del 4,6%. És rellevant destacar que l'evolució de l'economia catalana mostra un perfil diferent al del conjunt de l'economia espanyola, ja que en aquest darrer cas la taxa de creixement el 2018 fou similar a la de 2017.

Si s'analitzen els indicadors sectorials més propers a aquesta magnitud, es poden detectar senyals contradictoris. Hi ha diversos indicadors que mostren un comportament molt dinàmic, fins i tot més que l'any anterior. Per exemple, l'evolució

de les importacions de maquinària i béns d'equipament mostra un increment al gener de 2019 d'un 7,8%, clarament superior al -1,7% al gener del 2018. En canvi, la matriculació de vehicles industrials (també afectada per la incertesa generada entorn al canvi normatiu) presenta un descens acumulat fins al febrer de 2019 del 7,0%, clarament inferior al creixement acumulat del 12% al febrer de 2018.

En qualsevol cas, les estimacions pròpies fan preveure per al 2019 una continuïtat en el procés de desacceleració, però més suau que la succeïda el 2018. Les estimacions apunten a un creixement anual del 3,8% el 2019 i 3,5% el 2020. Això voldria dir que la inversió continuarà mostrant-se molt dinàmica, tot i que amb unes taxes més sostenibles.

Previsió de creixement similar al de l'economia espanyola

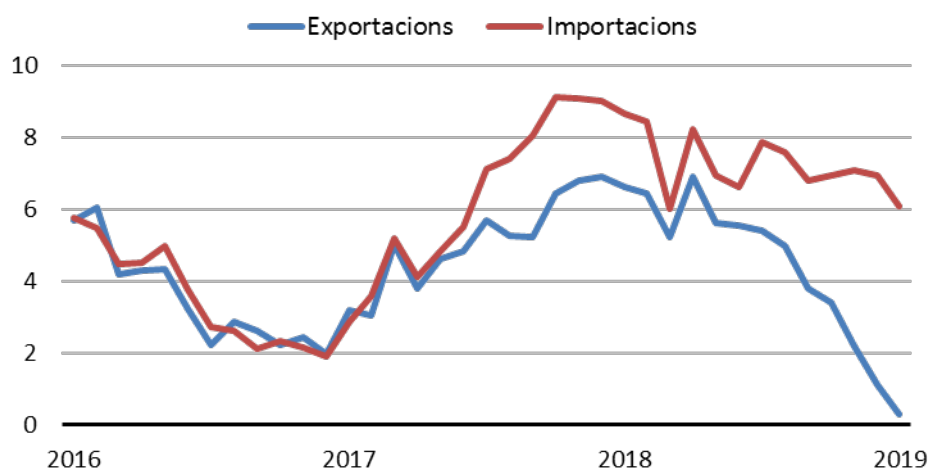
Evolució més positiva de la inversió en construcció que en béns d'equipament

Taula 2. Evolució dels indicadors. Inversió

	Darrera dada	Període	% Variació mensual/trimestral	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Matriculació de vehicles industrials (nombre)	2.743	febr. 19	-5,5%	-10,9%	-7,0%
Importacions de béns de capital (milions d'euros)	488	gen. 19	-4,5%	4,7%	4,7%
Crèdit al Sector privat (milions d'euros)	198.379	4T-18	-1,1%	-3,6%	-3,6%

Font: Idescat, INE i Banc d'Espanya *Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Gràfic 7. Comerç exterior de béns (Taxa de variació interanual, mitjana mòbil 12 mesos, en %)

Font: Duanes

L'any 2019 s'estrena amb un descens de les exportacions

Sector exterior: aportació negativa al creixement al 2019

En l'anàlisi del sector exterior, el fet més important a destacar en aquest informe és la confirmació de que l'any 2018 ha estat un any de canvis importants. S'ha passat d'una situació a principi d'any caracteritzada per un elevat dinamisme tant pel que fa a les exportacions com a les importacions, a una situació a final d'any amb unes taxes molt menys dinàmiques. Sobretot en el cas de les exportacions de béns i serveis, que d'acord amb les dades publicades per Idescat, va iniciar l'any amb un ritme de creixement del 4,5% el primer trimestre i va acabar amb un 0,4% el darrer.

De cara al 2019, les estimacions elaborades per la Cambra de Comerç i AQR-Lab apunten a un creixement de les exportacions de béns i serveis en termes reals del 2,7%, i per a les importacions del 3,0%. Per tant, amb aquestes prediccions

es preveu que durant el 2019 es redueixi l'aportació negativa del sector exterior.

Si ens fixem en les dades mensuals que publica Duanes, al gener les exportacions de béns van retrocedir un 2% —encadenant tres mesos consecutius de caigudes—, mentre que les importacions van créixer un 2,6%. Les principals contribucions al creixement de les exportacions a Catalunya van provenir del sector de béns d'equipament (contribució d'1,2 punts, i taxa de variació anual del 7,5%), mentre que els sectors que més van contribuir negativament van ser el de l'automòbil (contribució de -2,5 punts i variació de -16%) i productes energètics (contribució de -0,6 punts i variació del -16%). Per països, cal assenyalar que les exportacions destinades a Alemanya van caure un 14%), i també ho van fer les dirigides a França, Itàlia i els Estats Units.

S'amplia el diferencial entre creixement de les importacions i exportacions

Taula 3. Evolució dels indicadors. Sector exterior

	Darrera dada	Període	% Variació mensual/trimestral	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Exportacions de béns (milions d'euros)	5.709,4	gen. 19	13,4%	-2,0%	-2,0%
Imports de béns (milions d'euros)	7.785,8	gen. 19	13,8%	2,6%	2,6%
Inversió estrangera (milions d'euros)	1.068,5	4T-18	26,4%	1,4%	-11,7%
Inversió a l'estranger (milions d'euros)	338,4	4T-18	-76,7%	-25,2%	110,7%

Font: Duanes i Idescat

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Gràfic 8. Índex de Producció Industrial corregit est. (Taxa variació int. acumulada, en %)

Font: Idescat i INE

Indústria: frenada important des de final de 2018

Si hi ha un àmbit on les perspectives han empitjorat ràpidament en els darrers mesos a mesura que s'han anat publicant noves dades és el sector industrial. Si en l'anterior informe presentat al febrer ja s'apuntava un creixement anual per al 2018 de l'1,4%, clarament inferior a la dada de 2017, les darreres dades publicades han dut a revisar a la baixa aquest creixement de 2018 fins a l'1,1%.

Aquest empitjorament de les perspectives a la indústria està molt relacionat amb l'afebliment del comerç mundial i la pèrdua de dinamisme a la zona euro. Concretament, les prediccions pròpies pel 2019 apunten a que aquesta desacceleració continuarà el 2019, any en que el creixement del VAB serà proper al 0,7%.

Hi ha diversos indicadors sectorials que recolzen aquesta progressiva pèrdua de dinamisme. Així, l'Índex de producció industrial (corregit d'efectes calendari) ha registrat un descens acumulat en els primers dos mes de l'any del 0,8% interanual, la primera taxa negativa des de 2013. De fet, el mes de febrer del 2019 la caiguda interanual de l'índex ha estat de l'1,8%. També el nombre d'afiliats al sector mostra aquest mateix perfil temporal. La dada acumulada al març (1,1%) és inferior a la de fa un any (3,44%).

Com a síntesi, tots els indicadors disponibles són plenament coherents amb una desacceleració del ritme de creixement del VAB industrial el 2019, fins a tancar l'any 2019 amb el 0,7% comentat (i 0,9% el 2020).

La producció industrial registra el primer descens de la taxa acumulada des de 2013

Els afiliats al sector confirmen la pèrdua de dinamisme al sector

Taula 4. Evolució dels indicadors. Indústria

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Índex de producció industrial (base 2010=100)	106,2	feb. 19	-3,3%	-1,8%	-0,8%
Índex de producció industrial corregit (base 2010=100)	104,2	feb. 19	-3,1%	-1,8%	-0,8%
Indicador de clima industrial (saldo)	3,7	set. 17	3,3p.p	5,3p.p	3,8p.p
Facturació d'energia elèctrica a la indústria (GWh)	1.226,9	feb. 19	15,5%	-2,0%	-5,1%
Afiliats a la indústria total règims (milers)	487,1	març 19	0,5%	1,1%	1,1%

Font: Idescat i INE

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any
p.p: Variació en punts percentuals

Gràfic 9. Habitatges iniciats (Taxa variació interanual, mitjana mòbil 12 mesos, en %)

Font: Idescat

Construcció: continua sent el sector més dinàmic

Si ens fixem en l'evolució del PIB des del punt de vista de l'oferta, el sector que està experimentant una millor evolució és la construcció. El 2018 va tancar amb una estimació de creixement del VAB del 4,7% i les previsions calculades per la Cambra de Comerç i AQR-Lab apunten a un creixement el 2019 del 3,8%. Això representa un procés de desaceleració clar però encara manté taxes força elevades, després de que en el període 2015 a 2017 estigués marcat per una progressiva represa del dinamisme amb taxes de creixement cada cop més altes. Les previsions per al 2019 i 2020 apunten cap a una estabilització del creixement del VAB en taxes per sobre del 3%, és a dir, taxes importants que han de permetre continuar creant llocs de treball.

Justament les darreres dades disponibles referides a la creació d'ocupació reafirmen aquest dinamisme. En aquest sentit, les dades sobre afiliació de la Seguretat Social registren un increment interanual al març del 5,9%. Aquesta taxa és molt similar a l'observada els mesos precedents. De fet, des de gener de 2017 fins a l'actualitat aquest indicador ha presentat taxes que han anat oscil·lant entre el 4% i 6,9%, és a dir, taxes molt elevades que demostren la capacitat del sector de generar llocs de treball després de l'impacte que va tenir la gran crisi en el sector.

Malauradament, per a uns altres dels indicadors habitualment utilitzats per prendre la temperatura al sector de la construcció com són la producció o el consum de ciment no es disposa de dades posteriors al mes d'agost del 2018.

Taula 5. Evolució dels indicadors. Construcció

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Consum de ciment (milers de tones)	127,1	ago. 18	-22,2%	-11,3%	-3,5%
Habitatges iniciats (nombre)	1.844	gen. 19	28,0%	44,6%	44,6%
Habitatges acabats (nombre)	704	gen. 19	-12,1%	107,7%	107,7%
Licitació oficial (milions d'euros)	171,0	feb. 19	14,9%	-30,6%	-37,8%
Afiliats a la construcció total règims (milers)	209,0	març 19	1,0%	5,9%	5,8%

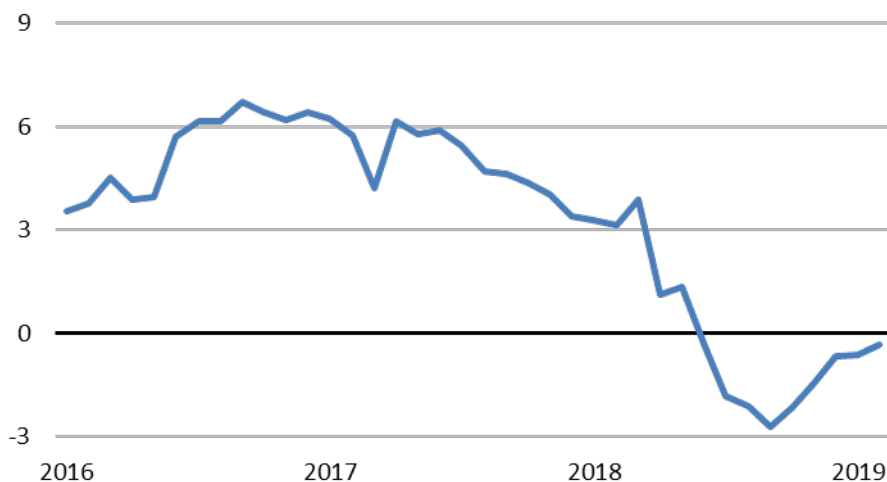
Font: Idescat i INE

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Augmenta la contribució del sector a la creació de llocs de treball

El nombre d'afiliats creix a taxes interanuals properes al 6%

Gràfic 10. Pernoctacions en establiments hotelers (Taxa var. int., mitjana mòbil 12 mesos)

Font: Idescat

Serveis: sector que més contribueix al creixement

En el cas del sector serveis la conclusió més significativa és que l'evolució als darrers mesos del 2018 confirma la prevista mesos abans. Així, en informes anteriors s'havia previst un creixement per al 2018 del VAB en serveis del 3%, i la dada finalment calculada per l'Idescat ha estat del 2,9%.

Les darreres dades publicades apunten a que al llarg del 2018 s'ha mantingut el ritme de creixement pràcticament estable. Ara bé, a partir de les dades disponibles per als primers mesos del 2019, les estimacions pròpies de la Cambra i AQR-Lab apunten a que el 2019 es reduirà aquest dinamisme, estimant-se un creixement anual del VAB del 2,3%. Aquesta desacceleració està molt relacionada amb el menor creixement del consum privat, ja esmentada en aquest informe.

Les darreres dades sobre els indicadors del sector mostren clarament aquest canvi.

Per exemple, el moviment de passatgers als aeroports presenta un increment interanual del 7,0% al febrer de 2019, mentre que fa un any la taxa era del 8,2%.

Si ens fixem en l'evolució del nombre de treballadors afiliats a la Seguretat Social, el mes de març s'ha incrementat en un 2,5% en termes interanuals, mentre que fa un any la taxa era del 4,3%. En el cas de l'Indicador d'Activitats en el Sector Serveis (IASS) presenta una taxa interanual al gener del 4,8%, mentre que fa un any era del 8,1%. En canvi, altres indicadors, sobretot els turístics mostren un bon començament d'any, i fins i tot millor que l'any anterior.

En definitiva, tot fa pensar en una certa moderació del ritme de creixement del VAB en serveis, tot i que mantenint al 2019 un creixement per sobre del 2,0%. De fet, també la predicció (més incerta) sobre el VAB al 2020 és d'un creixement similar, del 2,2%.

Els serveis mantenen un creixement de les afiliacions entorn al 3%

Tots els indicadors sectorials confirmen la bona evolució del sector

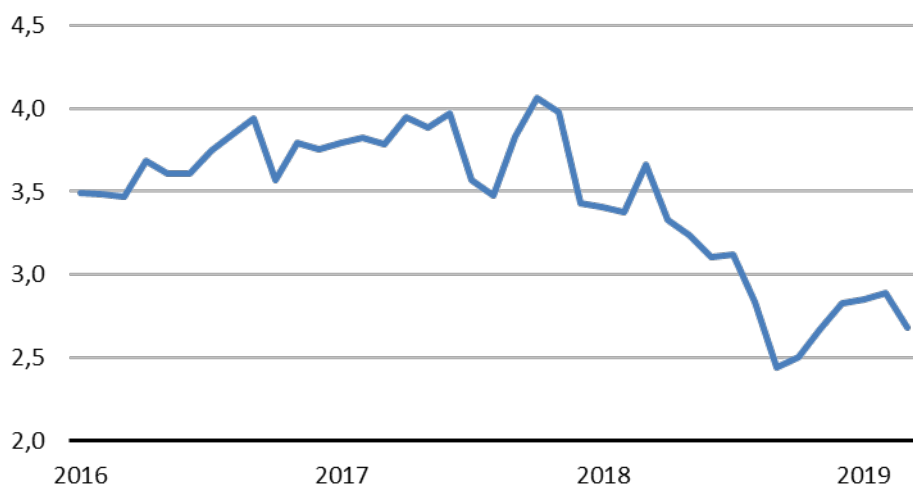
Taula 6. Evolució dels indicadors. Serveis

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Moviment de passatgers als aeroports (milers)	3.305,1	feb. 19	-0,5%	7,0%	6,9%
Turistes estrangers (milers)	1.029,8	feb. 19	13,1%	1,4%	3,2%
Pernoctacions en establiments hotelers (milers)	2.425,7	feb. 19	11,5%	6,2%	5,9%
Ind. d'activitat serveis (IASS) (índex 2010=100)	110,5	gen. 19	-5,8%	4,8%	4,8%
Afiliats als serveis total règims (milers)	2.664,7	març 19	1,2%	2,5%	2,8%

Font: Idescat i INE

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Gràfic 11. Afiliats total règims (Taxes variació interanual, mitjana mòbil 3 mesos, en %)

Font: MTAS

Mercat laboral: continua la creació de llocs de treball

Malgrat el clar procés de desacceleració que està experimentant l'economia catalana, l'ocupació segueix creixent a un ritme notable. Durant l'any 2018 el nombre d'ocupats es va incrementar globalment un 2,7% segons l'EPA. Això són aproximadament 75.000 llocs de treball més.

En el moment de tancar aquest informe no es disposa encara dels resultats de l'EPA del primer trimestre, de manera que les darreres dades disponibles són del 2018. Per aquest motiu és important recórrer a les dades sobre afiliacions a la Seguretat Social per conèixer quina ha estat l'evolució durant els primers mesos de l'any. En aquest sentit, cal destacar que en el primer trimestre de 2019, el nombre d'afiliacions ha crescut un 2,7%, només una dècima menys que en el trimestre anterior. A més, es manté una evolució heterogènia a nivell sectorial. Es constaten creixements molt

elevats en termes interanuals, de prop del 3% als serveis i de gairebé un 6% a la construcció. En canvi a la indústria les afiliacions només creixen un 1,1%.

Aquesta evolució tan positiva del mercat de treball a començaments d'any també es pot observar amb les dades d'atur registrat disponibles fins al mes de març. Concretament, en els primers tres mesos de 2019 el nombre de persones en atur ha disminuït un 4,9% respecte al mateix període de l'any anterior. Però queda clar també la desacceleració esmentada ja que aquest registre és clarament inferior al -7,4% de fa un any. Finalment cal destacar que, malgrat aquest procés de desacceleració que es preveu que continuï els propers mesos, s'ha estimat un increment de l'ocupació del 2,5% en el conjunt del 2019, fet que suposa més de 80.000 llocs de treball addicionals.

Importants diferències entre sectors en el mercat laboral

Es preveu la creació de 80.000 llocs de treball nets el 2019

Taula 7. Evolució dels indicadors. Mercat laboral

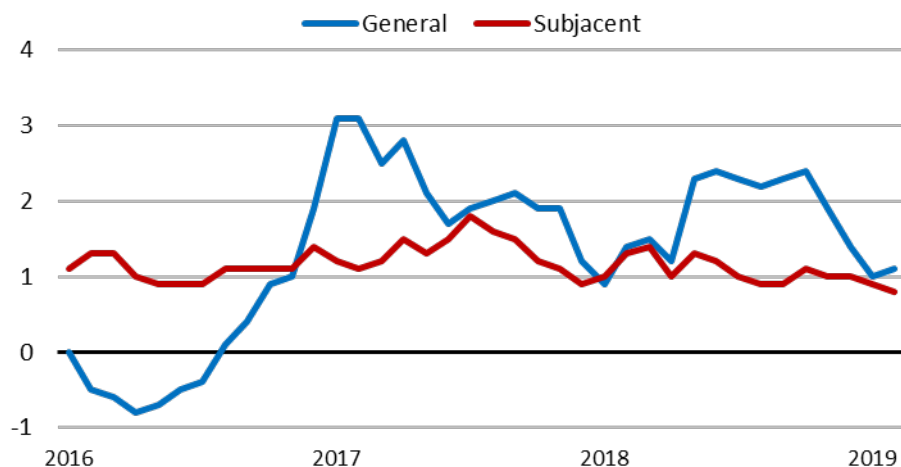
	Darrera dada	Període	% Variació mensual/trimestral	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Afiliats al total règims (milers)	3.417,1	març 19	1,0%	2,5%	2,7%
Atur registrat (milers)	395,7	març 19	-0,2%	-3,8%	-4,9%
Ocupats (EPA) (milers)	3.391,1	4T-18	-0,1%	2,3%	2,7%
Taxa d'atur (EPA) (percentatge)	11,70	4T-18	-1,1p.p	-0,9p.p	-1,9p.p
Cost laboral per treballador i mes (euros)	2.880,3	4T-18	10,9%	1,8%	2,0%

Font: Idescat, INE i MTAS

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Gràfic 12. Índex de preus al consum

(Taxa variació interanual, en %)

Font: Idescat i INE

La inflació general i la subjacent se situen entorn a l'1% al febrer

Preus: clara reducció en les taxes d'inflació

En l'informe de conjuntura presentat el mes de febrer es deia que s'havia produït una reducció important de les taxes d'inflació els darrers mesos del 2018, després d'uns mesos en què les taxes d'inflació s'havien mostrat estables en valors lleugerament per sobre del 2%. Doncs bé, després d'aquesta transició, les dades de gener i febrer del 2019 han mantingut la inflació interanual en valors propers a l'1%.

Val a dir que aquestes taxes són ara iguals a les observades per al conjunt de l'economia espanyola, a diferència del que venia sent habitual en el passat quan el diferencial era d'una o dues dècimes.

Pel que fa a les previsions, el més destacable en aquests moments és que, en línia amb aquesta reducció de la taxa d'inflació a finals del 2018, les previsions

per al 2019 apunten a que continuarà aquest escenari d'inflació baixa.

Els models de previsió utilitzats per la Cambra i per AQR-Lab apunten justament a un manteniment de la inflació interanual en valors lleugerament per sobre d'aquest 1%, amb una certa tendència a incrementar-se. De manera que la predicció calculada per a l'any 2019 és d'un 1,5%.

Per valorar correctament aquesta evolució és important tenir en compte que a nivell de la zona euro no s'ha produït aquesta transició cap a taxes d'inflació menors. De cara al 2019 la majoria de previsions són de continuïtat amb un valor proper a l'1,8%. Tot això suggereix que aquesta reducció de la inflació de l'economia catalana (i espanyola) pot estar relacionada amb la pèrdua de dinamisme del consum de les llars observada a partir de finals de 2018.

Continua la previsió d'inflació per sota del 2% per al 2019 i 2020

Taula 8. Evolució dels indicadors. Preus

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Índex de preus al consum (índex 2011=100)	103,8	feb. 19	0,3%	1,1%	-1,0%
Índex de preus industrials (índex 2010=100)	103,5	feb. 19	0,3%	1,6%	0,0%
Inflació subjacent (índex 2011=100)	102,0	feb. 19	0,2%	0,8%	-1,3%

Font: Idescat i INE

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Cambra de Comerç
de Barcelona

B Sabadell

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

AQR-Lab

Informe trimestral de conjuntura catalana

Abril del 2019

© Cambra de Comerç de Barcelona i Laboratori de Transferència d'Anàlisi Quantitativa Regional (AQR-Lab)

Equip de treball

Universitat de Barcelona:

Jordi Suriñach

Ernest Pons

Cambra de Comerç de Barcelona:

Joan Ramon Rovira

Carme Poveda

Sandra Gutiérrez Cubero

Data de tancament: 10 d'abril del 2019